

LANDSFORENINGEN LEVENDE HAV

The Danish Society for A Living Sea

Norddjursland den 8. oktober 2012.

Levende Havs kommentarer til Kystfiskerudvalgets evalueringsrapport.

Baggrunden for evalueringsrapporten:

Det må konstateres, at 3 af udvalgets 7 medlemmer har følt sig sat uden for reel indflydelse i processen omkring evalueringen. Disse tre udvalgsmedlemmer har et meget negativt syn på kystfiskeriets situation og kystfiskerordningen, og så vidt det er mig oplyst, henholder de sig til evalueringen af den forrige periode, der var stærkt negativ i forhold til udviklingen af dansk kystfiskeri og kystfiskerordningens effekt. Intet er ændret i forhold til dengang, mener de.

I vurderingen af de 4 udvalgsmedlemmers arbejde bør man endvidere tage i betragtning, at de alle har købt sig til fiskerettigheder, hvis værdi de selvfølgelig vil forsvare. Men derved er det naturligt, at de ikke fremkommer med et radikalt opgør med selve systemet med handel med fiskerettigheder, men kun vil justere på dette, så man kan forbedre værdien af den investerede kapital. Rapporten kommer derved ikke med et syn på, hvad der med et overordnet samfundsmæssigt syn måtte være det bedste.

Der er altså al mulig grund til at tage forbehold over for udvalgets konklusioner. Men dog vidner læsningen af rapporten om, at dansk kystfiskeri er i dødskrise.

Kommentarer til udvalgets overordnede konklusioner og anbefalinger:

Udvalget konstaterer indledningsvis, at kystfiskerflåden i forhold til antallet af fartøjer ikke er ramt hårdere end de store fartøjer, men efterfølgende erkendes det, at en stadig større del af den samlede danske fiskekvoter opfiskes af de store fartøjer.

Men var det virkelig hensigten at nedlægge eller stærkt begrænse kystfiskeriet med mindre fartøjer? Det var jo generelt ikke kystfiskeriet, som var skyld i dansk fiskeris store overkapacitet. Kystfiskeriet skabte liv og arbejde i udkantsområderne, stimulerede turismen og fiskeriet foregik for en stor del med passive, naturskånsomme redskaber med et meget lille energiforbrug. Nu er dette fiskeri overtaget af temmelig få meget store fartøjer med stort energiforbrug og i mange tilfælde naturødelæggende redskaber. Ydermere har Fartøjs Kvote Andele – (FKAsystemet) medført, at dansk fiskeri fra at være et "levebrødsfiskeri" ændret sig til at være et "spekulationsfiskeri", hvor det drejer sig om profit af investeret kapital, og hvor en stor del af økonomien i fiskersektoren drejer sig om handel med fiskerettigheder uden gavn for livet i de havvendte udkantsområder.

LANDSFORENINGEN LEVENDE HAV

The Danish Society for A Living Sea

Udvalget konstaterer, at de finansielle muligheder for et generationsskifte ”er nærmest ikke eksisterende”. Det er ganske naturligt og var helt forudsigeligt. Kystfiskeriet har altid været en mulighed for den jævne, selvhjulpne mand. Før fiskerireformen skulle en ung kystfisker forsyne sig med en jolle og noget fiskegrej, så kunne han gå i gang med at bygge et fiskeri og en levevej op. Nu skal en ung fiskeri ikke alene købe et dyrt fiskefartøj og grej, Nu skal han desuden købe den fisk, han skal fange – altså kvoter til sit fiskeri. Det er en millioninvestering, som passer sig for det store erhvervsliv, men en umulighed for et ungt eller yngre menneske, som vil bygge en levevej op. Denne situation blev forudset under de ophedede diskussioner, inden FKA-loven blev vedtaget. Dansk kystfiskeri er døende nu og dets udøvere er stort set alle over et halvt hundrede år. De, der opretholder deres fiskeri, venter kun på, at de, når de ikke gider mere, kan sælge deres fiskerettigheder til en eller anden ejer af en stor trawler, som ofte kan defineres som en ”kvotebaron”. ”Vi bliver de sidste”, har jeg hørt flere kystfiskere sige.

Udvalget har ganske ret i dets kritik af, at kontrolforanstaltninger og krav til de små kystfiskerifartøjer, som i regelen lander hver dag, er de samme, som til store fartøjer, som måske kun lander en gang ugentligt – fartøjer som har store styrehuse med allehånde moderne kommunikationsmidler til rådighed og en skipper med rene hænder og sutsko, som kan drage omsorg for al journalføring m.v. Det synes som om, at mange regler, som kystfiskeriet er underlagt, har til formål at genere dette fiskeri. Det virker absolut uretfærdigt. Rapporten konstaterer, at Kystfiskerordningen ikke har været i stand til at ”sikre mindst status quo” i dansk kystfiskeri. Alligevel anbefaler man ordningen fortsat i stedet for at gøre op med det system, som har ødelagt dansk kystfiskeri. Dette må skyldes de fire udvalgsmedlemmers egeninteresse i at forsvare deres egne kvoters værdi.

Det er interessant, at udvalget foreslår en mærkningsordning benævnt ”kystfisk”. Der er virkelig behov for en mærkningsordning som alternativ til MSC-mærkningsordningen, som foregøgler forbrugerne bæredygtighed og naturskånsomhed. Men hvis en sådan mærkningsordning kommer til at omfatte alle fartøjer inden for kystfiskersegmentet, så kommer det til at omfatte også trawlere med meget stor maskinkraft op til 17 meter. En mærkningsordning bør, hvis den skal anerkendes, både dække kystfiskernes behov og også forbrugernes. Levende Hav vil støtte et kystfiskermærke, som dækker et fiskeri, der er energisvagt (klimavenligt), skånsomt overfor havmiljøet og socialt forankret i kystfiskersamfund, dvs. et mærke for naturskånsomt kystfiskeri med traditionelt snurrevod, garn, bundgarn, ruser, tejner, kroge (langliner).

Hemmedvej 59., DK8585 Glesborg. +45 20487421

www.levende-hav.dk llh@levende-hav.dk Formand: knud@levende-hav.dk

LANDSFORENINGEN LEVENDE HAV

The Danish Society for A Living Sea

Et opgør med FKA for kystfiskeriet:

Det er nu en klar erfaring, at FKA-systemet tilintetgør kystfiskeriet. Det er ikke blot en dansk erfaring, men IOK (individuelle omsættelige kvoter) har samme virkning overalt, hvor de har været forsøgt. Levende Hav argumenterer herfor for et krav om, at kystfiskeriet løftes ud af FKA-ordningen, mens FKA og IOK bibeholdes for det havgående fiskeri med større og store fartøjer. Nærværende forslag er et oplæg til diskussion for fiskerne, befolkningen og politikerne:

Fartøjer, det kan defineres som kystfiskerfartøjer, er under 12 meter, dog således, at fartøjer, der fisker med traditionelt snurrevod eller passive redskaber (garn, tejner, pilkemaskiner, dørg, kroge (langliner) kan accepteres op til 17 meter. Trawlfiskeri med fartøjer over 12 meter kan hermed ikke regnes som kystfiskerfartøjer.

I en kystzone - ideelt inden for 25 sømil – men realistisk indtil videre ud til 12 sømil forbeholdes kystfiskerfartøjer. FKA fartøjer må altså ikke fiske inden for, mens kystfiskerfartøjer må fiske såvel indenfor som udenfor.

For kystfiskerfartøjerne etableres en licensordning, som ikke er omsættelig. Licenserne fordeles på alle Danmarks endnu eksisterende fiskerihavne i forhold til disse havnes kapacitet og beliggenhed i forhold til fiskemuligheder. Når en fisker, der er indehaver af en licens, ophører med fiskeri, inddrages den. Der udarbejdes retningslinier for tildelingen af nye licenser, der tager hensyn til familietradition for fiskeri, langvarige makkerskaber og fiskerifaglig erfaring.

Licensen giver mulighed for fiskeri i alle danske farvandsområder. Licensordningen suppleres med et årsmængdesystem, som tager hensyn til antallet af ansatte i den enkelte fiskerivirksomhed/fartøj. Flere ansatte medfører større årsmængde. Licenssystemet sigter mod, at der under normale omstændigheder er en levevej til alle licenshavere.

Kystfiskere, der er ejere af FKA-kvoter, kan sælge dem eller leje dem ud til "det store segment". Dette vil være nødvendigt, fordi de fleste kystfiskere har investeret i FKA-kvoter og dermed lånt penge, som skyldes bort. De skal jo forrentes.

Det naturskånsomme kystfiskeri er af mange årsager samlet set til størst fordel for samfundet. Derfor går kystfiskernes fiskerettigheder forud for FKA-fiskernes, der således kun kan få fartøjskvoteandele, når kystfiskeriets årsmængder er trukket fra de samlede danske fiskerettigheder.

Hemmedvej 59., DK8585 Glesborg. +45 20487421

www.levende-hav.dk lh@levende-hav.dk Formand: knud@levende-hav.dk

LANDSFORENINGEN LEVENDE HAV

The Danish Society for A Living Sea

Fordele ved det skitserede system:

Systemet vil gøre dansk kystfiskeri mere klimavenligt (mindre energi pr. kg. fanget fisk)

Systemet vil medføre et fremme af fiskeri med naturskånsomme redskaber. Systemet vil efterhånden genskabe dansk kystfiskeri.

Systemet vil genskabe livet på fiskerihavnene.

Systemet vil øge antallet af arbejdspladser i kystvendte udkantsområder.

Systemet vil fremme muligheden for, at den danske befolkning kan forsynes sig med frisk fisk.

Systemet vil fremme turismen i kystregionerne.

Systemet vil igen forankre fiskeriet lokalt til glæde for kystnære udkantsområder.

Kommentar til evalueringsrapportens ord om, at fisken ikke længere kommer til land .

Dette er rigtigt, og det kan undre, at det ikke blevet undersøgt. Levende Hav opfordrer hermed til, at nogle af de mange millioner, der bliver givet i subsidier til bygningen af store fiskefartøjer, i stedet anvendes til en omfattende undersøgelse af dette fænomen, samt hvad der eventuelt kan gøres ved det.

Vi kan kun gisne om, hvad årsagerne kan være. Kan det være en anden arts-sammensætning, som følge af tidligere tiders overfiskeri? Er det et forureningsproblem? Og har det noget at gøre med hormonlignende stoffere udbredelse i kystnære områder? Dette må og skal undersøges og en forebyggelse og genopretning må sættes ind.

Knud Andersen

formand

Levende Hav

Hemmedvej 59., DK8585 Glesborg. +45 20487421

www.levende-hav.dk lh@levende-hav.dk Formand: knud@levende-hav.dk